

Neuromasintõlge

Mark Fišel
Keeletehnoloogia õppetool
TÜ arvutiteaduse instituut
tartunlp.ai

ELRC/Tilde/... KT/MT seminar
30. september 2021

TÜ keeletehnoloogia

- uurimisprojektid
Nt Horizon-2020 “Bergamot”,
CEF NLTP, **MTee**, **EKT** projektid jt
- lahendused
eesti keelele
Nt **EstNLTK**, **Neurotõlge**, Neurokõne,
WordNet, Vabamorf, EstBERT jm
- praktilised
rakendused
R&D, koostöö äripartneritega,
tõlkekratt, **kõnekratt**

1. “Tõlkimine on lihtne!”
2. “Masintõlge on juba lahendatud”
3. “Masintõlge/masinõpe ainult imiteerib õppimismaterjali”

Saa sisust aru + väljenda seda teises keeles

Saa sisust aru + väljenda seda teises keeles

chair → tool

Saa sisust aru + väljenda seda teises keeles

chair → tool / õppetool / juhtima / juhin / ... :-)

mine metsa

Saa sisust aru + väljenda seda teises keeles

chair → tool / õppetool / juhtima / juhin / ... :-)

mine metsa

ma ei täna sind ei täna ega kunagi

Saa sisust aru + väljenda seda teises keeles

chair → tool / õppetool / juhtima / juhin / ... :-)

Mitmetähenduslikkus vs kontekst

Me ei tea, kuidas me tõlgime

Masinõpe: ei selgita, kuidas teha, vaid lihtsalt näita

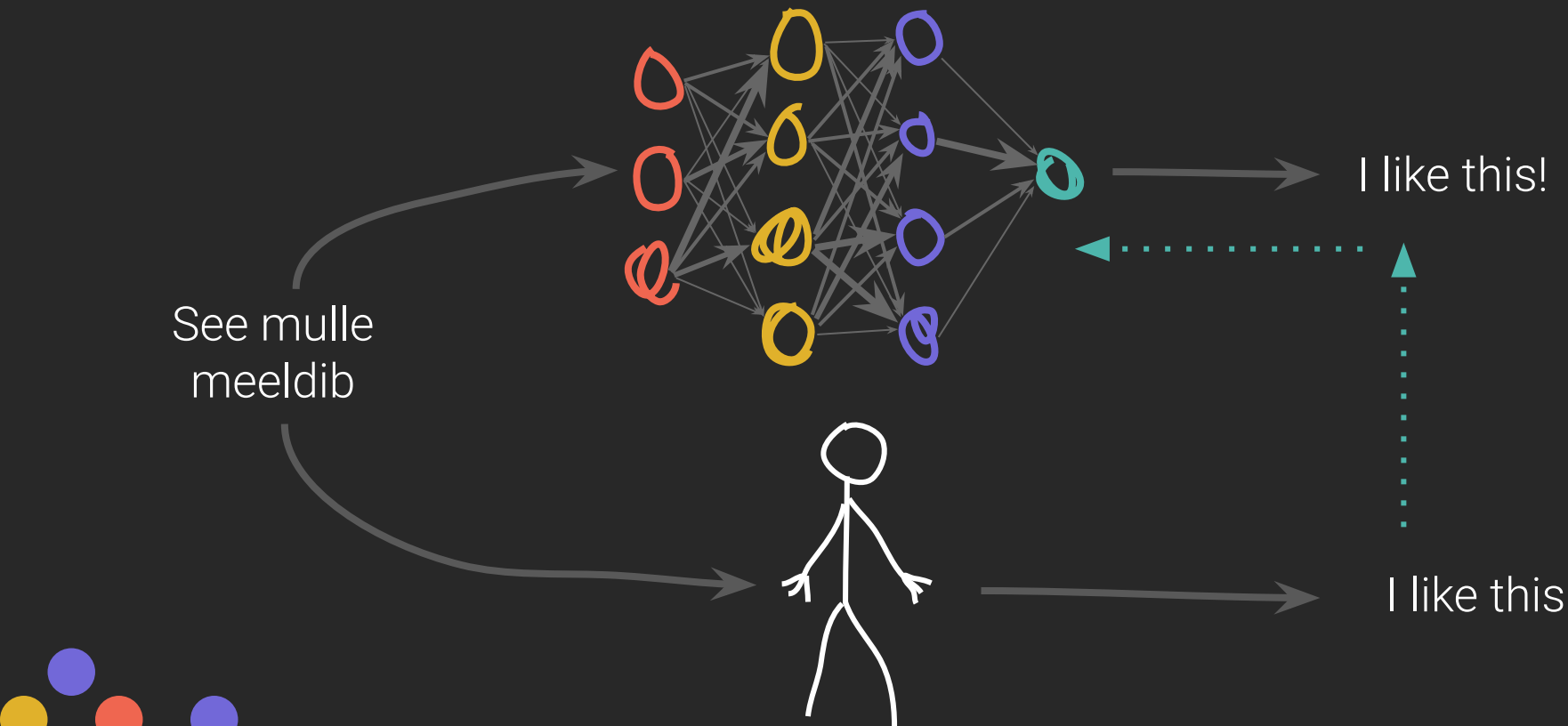
“Kurat sind võtaks, Johnny.” → “Damn it, Johnny.”

“Ta peksti oma garaažis läbi.” → “He got beaten up in his garage .”

“See oli ilus.” → “That was beautiful, man.”

OpenSubtitles, opus.nlpl.eu

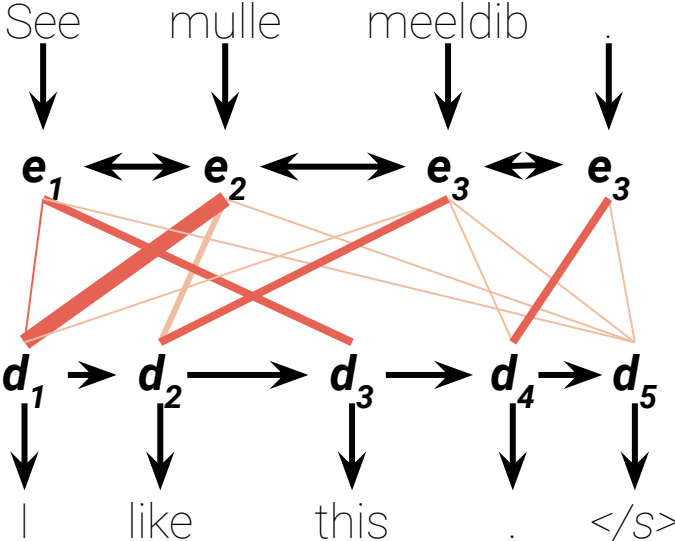

Sisend → kodeerija → tähendusvektorid

Tähendusvektorid → dekodeerija → väljund

Tähelepanumehhanism:

Enesetähelepanu:

Src: [Google AI Blog](#)

“Masintõlge on lahendatud”

- Google / Tilde / Neurotõlge jt. on juba päris ok
- Järeloimetamine on levinud

“Masintõlge on lahendatud”

- Google / Tilde / Neurotõlge jt. on juba päris ok
- Järeltoimetamine on levinud

Reamees Parts → Private Parts

Private Parts → ?..

Uus tekstivaldkond = uus R&D projekt

Tilde / TartuNLP / ...

Uus tekstivaldkond = uus R&D projekt

Tilde / TartuNLP / ...

Uus tekstivaldkond = uus R&D projekt

Open-source NMT, tõlkekratt:
koodivaramu.eesti.ee/tartunlp

Mida teha kui andmeid on vähe?
nt. võru-eesti NMT, ainult 30k tõlkenäidet

- **Mitmekeelsus**: sarnased keeled aitavad
 - nt soome, põhja/lõunasaami
- **Siirdeõpe**: “eelõpe” + häälestamine
 - nt õpi kõigepealt soome-eesti, siis võru-eesti tõlget
- **Sünteesilised andmed**: tõlkeandmete genereerimine
 - võrukeelseid tekste: 168k lauset (×6 korda)

Väljundkeel

eesti keel

A edesi ei näeq tükk aigo tii pääl üttegi võrokiilset silti.

Kuid edasi ei näe tükk aega teel ühtegi võrukeelset silti .

“Ainult imiteerib õppimisnäiteid”

- keelesegu näide
- grammatika parandamise näide

- neuromasintõlge õpib näidetel
 - tähelepanu
 - tõenäosused
 - närvivõrgud
- uus valdkond = uus NMT süsteem
- võimalusi on palju! koostöö / valmis lahendused / jne

Aitäh!

soome-ugri.neurotolge.ee

translate.ut.ee

tartunlp.ai